

prima instanță: I.Maxim
(Judecătoria Centru, mun. Chișinău)
instanța de apel: N.Budăi, N.Simciuc, V.Efros
(Curtea de Apel Chișinău)

dosarul nr.2rac-458/16

Î N C H E I E R E

16 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul: Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii: Galina Stratulat, Iurie Bejenaru

examinând chestiunea admisibilității recursului declarat de administratorul insolabilității Societății cu răspundere limitată „Nina&ASN”, Întreprinderea Individuală „Timotin Veaceslav”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu răspundere limitată „Bel-Alco” împotriva Societății cu răspundere limitată „Nina&ASN” cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea cu răspundere limitată „Nina&ASN” în proces de insolabilitate, prin intermediul administratorului insolabilității, Timotin Veaceslav, fiind menținută hotărârea Judecătoria Centru, mun. Chișinău din 15 februarie 2016,

c o n s t a t ă :

La data de 23 decembrie 2015, Societatea cu răspundere limitată „Bel-Alco” a depus cerere de chemare în judecata împotriva Societății cu răspundere limitată „Nina&ASN” cu privire la încasarea datoriei în mărime de 8995 lei 50 bani, penalității în mărime de 1610,19 lei, dobânzii de întârziere în mărime de 1446,80 lei și cheltuielilor de judecată formate din taxa de stat în mărime de 367 lei și cheltuieli de asistență juridică în mărime 2500 lei.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 09 aprilie 2014, între SRL „Bel- Alco”, în calitate de furnizor și SRL „Nina & ASN”, în calitate de cumpărător a fost încheiat contractul de furnizare nr. 09-04/09.04.14, prin care SRL „Bel-Alco” a livrat cumpărătorului SRL „Nina & ASN” produse, specificate în facturi fiscale.

Indică că, producția a fost livrată cumpărătorului, iar prețul acesteia acceptat prin aplicarea semnăturii și ștampilei SRL „Nina & ASN”.

Menționează că, cumpărătorul urma să achite prețul indicat în factură, însă până în prezent pârâtul nu a achitat datoria, suma restantă fiind de 8995,50 lei.

Comunică că, în scopul soluționării litigiului pe cale amiabilă, pârâtului i-au fost adresate mai multe pretenții privind achitarea sumei datorate, care au fost recepționate și a fost actul semnat de verificare a decontărilor între întreprinderi.

Astfel, prin reclamația din 23 februarie 2015, pârâtul a recunoscut datoria de 10995 lei, semnând, atât reclamația, cât și actul de verificare a decontărilor între întreprinderi. Achitând parțial datoria restantă, pârâtul din nou s-a eschivat de la executarea obligațiilor contractuale, SRL „Bel-Alco” fiind nevoită din nou să

adreseze o reclamație în adresa pârâtului, care a fost recepționată la 16 noiembrie 2015.

Indică că, până în prezent, nu a primit niciun răspuns, suma restantă nu a fost achitată, soldul datoriei la 21 decembrie 2015 constituind 8995,50 lei.

Precizează că, penalitatea calculată pentru perioada 25 iunie 2015 - 21 decembrie 2015 constituie suma de 1610,19 lei.

Totodată, începând cu 26 martie 2015 - data ultimei achitări, pârâtul este considerat în întârziere. Pe termenul întârzierii achită dobânda calculată pentru perioada 26 martie 2015 - 21 decembrie 2015 în mărime de 1446,80 lei.

De asemenea, solicită, compensarea cheltuielilor de asistență juridică prestată conform contractului nr. 54/15 din 20 iulie 2015, în suma de 2500 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 15 februarie 2016, cererea de chemare în judecată a fost admisă și s-a încasat de la SRL „Nina & ASN” în beneficiul SRL „Bel-Alco”, datoria în mărime de 8995,50 lei, penalitatea în mărime de 1610,19 lei, dobânda de întârziere în mărime de 1446,80 lei, taxa de stat în mărime de 367 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 2500 lei.

La 10 martie 2016, SRL „Nina&ASN” în proces de insolvență, prin intermediul administratorului insolvenței, Timotin Veaceslav, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 15 februarie 2016, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 30 iunie 2016 s-a respins cererea depusă de SRL „Nina&ASN” în proces de insolvență, prin intermediul administratorului insolvenței, Timotin Veaceslav cu privire la suspendarea procesului.

S-a respins apelul declarat de SRL „Nina&ASN” în proces de insolvență, prin intermediul administratorului insolvenței, Timotin Veaceslav, fiind menținută hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 15 februarie 2016.

La adoptarea soluției instanța de apel a invocat că în temeiul art. 572 alin. (1) și (2) Cod Civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu buna credință, la locul și în momentul stabilit.

În conformitate cu art. 668 alin. (1) și (2) Cod civil, contractul încheiat legal obligă părțile nu numai la ceea ce au stipulat expres, dar și la tot ceea ce rezultă din natural în conformitate cu legea, cu uzanțele sau cu principiile echității. Contractul produce efecte nu mai între părți dacă legea nu prevede altfel. Contractul produce efecte și pentru succesorii universali sau cu titlu universal dacă din lege, din contract sau din natura obligației nu rezultă altfel.

În fapt, instanța de apel a constatat că, la 09 aprilie 2014, între SRL „Bel-Alco”, în calitate de furnizor și SRL „Nina & ASN” în calitate de cumpărător a fost încheiat contractul de furnizare nr. 09-04/09.04.14, prin care SRL „Bel-Alco” s-a obligat să livreze cumpărătorului SRL „Nina & ASN” produse, specificate în facturi fiscale, iar ultimul să achite prețul (f.d. 7-8).

De asemenea, s-a constatat că, SRL „Bel-Alco” și-a executat obligațiile asumate, însă SRL „Nina & ASN” nu a achitat în întregime prețul produselor primite.

Potrivit facturilor anexate la materialele dosarului (f.d. 9-16), precum și din actul de decontări reciproce (f.d. 21) rezultă că datoria SRL „Nina & ASN” față de SRL „Bel-Alco” constituie suma de 8995 lei 50 bani.

Instanța de apel a reținut că, suma pretinsă de intimatul - reclamant derivă din contractul nr. 09-04/09.04.14 din 09 aprilie 2014, care în esență, poate fi calificat ca unul de vânzare-cumpărare.

În temeiul art.753 Cod Civil, prin contractul de vânzare-cumpărare, o parte (vânzător) se obligă să predea un bun în proprietate celeilalte părți (cumpărător), iar aceasta se obligă să preia bunul și să plătească prețul convenit. Vânzătorul se obligă să remită, concomitent cu predarea bunului, documentele referitoare la bun, prevăzute de lege, dacă în contractul de vânzare-cumpărare nu este prevăzut altfel. Dacă prețul nu este indicat direct în contractul de vânzare-cumpărare, părțile pot conveni asupra modului de determinare a lui.

Referitor la cerința privind încasarea penalității, instanța de apel a invocat următoarele.

În temeiul art. 624 alin.(1) Cod civil, clauza penală (penalitatea) este o prevedere contractuală prin care părțile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligației, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun.

Iar, în temeiul art. 624 alin (3) Cod civil, clauza penală poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligației garantate prin clauza penală sau a părții neexecutate.

Potrivit Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova „Privind aplicarea de către instanțele judecătorești a legislație: reglementează modalitățile de reparare a prejudiciului cauzat prin întârziere sau executare necorespunzătoare a obligațiilor pecuniare, cu excepția celor izvorâte din contractul de credit bancar sau împrumut”, nr.9 din 24 decembrie 2010, instanțele vor reține ca acest mijloc de garantare (se are în vedere clauza penala) a executării obligațiilor (nu numai pecuniare) prezintă pentru creditor avantajul că acesta nu mai trebuie să dovedească existența și cuantumul prejudiciului, în cazul în care debitorul nu-și execută obligațiile conform prevederilor contractuale”

Astfel, la caz, părțile au stabilit la pct. 7.2 din contractul nr.09- 04/09.04.14 din 09 aprilie 2014 că în cazul neachitării în termen a prețului contractual, cumpărătorul achita furnizorului o penalitate de 0,1% din suma datoriei pentru fiecare zi de întârziere.

Prin prisma acestei clauze contractuale și luând în considerare prevederile art. 624-630 Cod Civil, instanța de apel a constatat că, la caz, pentru perioada 25 iunie 2015 - 21 decembrie 2015, penalitate constituie 1610 lei 19 bani (8995,50 lei x 0,1 x 180 zile).

Indică instanța de apel că, la caz, clauza penală în sumă de 1610,19 lei, pentru neachitarea datoriei de 8995,50 lei, calculată pentru perioada 25 iunie 2015-21 decembrie 2014 nu este disproporționat de mare în raport cu prejudiciile real suportate de către creditor.

Totodată, apelantul nu a demonstrat nici într-un fel disproporționalitatea clauzei penale, limitându-se la declarații pur declarative, lipsite de suport probatoriu.

Referitor la cerința privind încasarea dobânzii de întârziere, instanța de apel a relatat că, în temeiul art.585 Cod Civil, în cazul în care, conform legii sau

contractului, obligația este purtătoare de dobândă, se plătește o dobândă egală cu rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei dacă legea sau contractul nu prevede o altă rată.

La 05 septembrie 2016 administratorul insolvenței Societății cu răspundere limitată „Nina&ASN”, Întreprinderea Individuală „Timotin Veaceslav” a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe în partea ce ține de încasarea dobânzii de întârziere, a penalității și a cheltuielilor de asistență juridică, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului se invocă că atât instanța de apel cât și instanța de fond nu au constatat și elucidat toate circumstanțele pentru examinarea obiectivă a cauzei, fiind aplicate eronat normele de drept material.

Mai mult ca atât se invocă în recurs că conform pct. 8 din Hotărârea explicativă a Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova nr.9 din 24.12.2010 „Privind aplicarea de către instanțele judecătorești a legislației ce reglementează modalitățile de reparare a prejudiciului cauzat prin întârziere sau executare necorespunzătoare a obligațiilor pecuniare, cu excepția celor izvorâte din contractul de credit bancar sau împrumut”, instanța de judecată reieșind din circumstanțele cauzei poate micșora mărimea penalităților. Instanțele vor lua act, că drept criteriul ce permit reducerea clauzei penale ar putea servi situația financiară dificilă a debitorului.

În conformitate cu art.434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei redactate. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Prin scrisoarea Curții de Apel Chișinău a fost expediată părților, inclusiv recurentului copia deciziei instanței de apel motivate din 30 iunie 2016 pentru cunoștință, însă la materialele cauzei lipsește dovada recepționării de către SRL „Nina & ASN”, astfel recursul depus la 05 septembrie 2016 de către SRL „Nina & ASN” se consideră a fi depus în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat este inadmisibil.

În conformitate cu art.432 CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către administratorul insolvenței Societății cu răspundere limitată „Nina&ASN”, Întreprinderea Individuală „Timotin Veaceslav”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Astfel, analizând actele cauzei Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată că, argumentele recurente se limitează la situația de apreciere de către instanțele ierarhic inferioare a circumstanțelor de fapt a cauzei, iar argumentele invocate în recursul declarat de către administratorul insolvenței Societății cu răspundere limitată „Nina&ASN”, Întreprinderea

Individuală „Timotin Veaceslav”, în esența lor, sînt similare argumentelor invocate atît în prima instanță cît și în instanța de apel și sînt expuse asupra circumstanțelor de fapt și nu de drept.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, fără a se examina temeinicia lor.

Pe cînd, alte argumente invocate în recurs nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse, or recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificîndu-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocat în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat în mod corespunzător.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către administratorul insolvenței Societății cu răspundere limitată „Nina&ASN”, Întreprinderea Individuală „Timotin Veaceslav” ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul declarat de către administratorul insolvenței Societății cu răspundere limitată „Nina&ASN”, Întreprinderea Individuală „Timotin Veaceslav”, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru